

оставя тя така неизползувана, когато сж толкова голѣми нуждитѣ за поминѣкъ.

*
* *

Цѣлина, като общински и държавни мери, има въ България много хиляди декари. Отъ нея, около селата и градоветѣ, както въ равниннитѣ мѣста, така и въ подпланинскитѣ се пада повечето отъ половината. Тая цѣлина е годна за ниви или съ известни подобрения може да стане културна земя.

Днесъ мерата се използва изключително като пасище. Дколко този начинъ на използване е недоходенъ, може да се сжди отчасти отъ това, което става въ Сливенъ, дето имахме случай по-отблизо да изучимъ тоя въпросъ. Сливенъ има 22,000 декара полска мера, а годишниятъ доходъ отъ нея за града е само 100,000 лв., сиречъ по-малко отъ 5 лв. на декарь. Другаде пъкъ и тоя малкъ доходъ не съществува — мерата служи за общо ползуване отъ селото или града

Ала не е толкова важно дали общината или държавата получаватъ или не нѣкакъвъ доходъ отъ мерата. Същността на въпроса е: **какво е способна да даде мерата въ сравнение съ обработената мера.**

Не сме много далечъ отъ истината, ако кажемъ, че едвамъ една десета отъ онова, което може да даде земята, го дава когато се използва като мера. Много отъ меритѣ, особено въ Бургаския окръгъ, сж обрасли съ драки и нѣкжде половината, нѣкжде и повече отъ половината земя е съвсемъ безплодна. Мерата като цѣлина е съвсемъ безплодна. Дори въ най-добрия случай, както сж обширнитѣ мери около с. Кнежа, изъ Свищовско и другаде, мерата, като цѣлина, е мъртвица, и не може да даде плодородие, каквото отговаря на нейното богатство. Единъ опитъ съ почва отъ кнеженскитѣ мери, фотография отъ който даваме тука, показва най-нагледно колко малко е доходна земята като цѣлина.

Първиятъ сждъ отлѣво (№ 88) е напълненъ съ почва отъ цѣлината зета при с. Кнежа. Останалитѣ сждове сж напълнени пакъ съ сжщата почва, само че въ втория (№ 93) е прибавенъ калиевъ и азотенъ минераленъ торъ; въ третия — фосфоренъ и калиевъ; въ четвъртия (№ 97) фосфоренъ и азотенъ и въ петия (№ 90) калиевъ, фосфоренъ и азотенъ.

Въ така приготвенитѣ почви е засѣто ечмикъ. Явно е, че чистата цѣлина е дала едни съвсемъ слаби стъркове. Дори когато е прибавено къмъ нея калиевъ и азотенъ торъ (№ 93) прирѣстътъ на ечмика сстава пакъ незначителенъ. Само въ послед-